

Základní škola Molekula

Školní vzdělávací program
pro zájmové vzdělávání

Molekula živě

1.2

Obsah:

[1 Identifikační údaje](#)

[2 Charakteristika ŠD](#)

[3 Konkrétní cíle vzdělávání](#)

[4 Délka a časový plán vzdělávání](#)

[5 Formy vzdělávání](#)

[6 Obsah vzdělávání](#)

[6.1 Vzdělávací oblasti](#)

[6.2 Průřezová témata](#)

[6.3 Klíčové kompetence](#)

[7 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními potřebami a podmínky pro vzdělávání žáků nadaných](#)

[8 Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání](#)

[9 Popis materiálních podmínek](#)

[10 Popis personálních podmínek](#)

[11 Popis ekonomických podmínek](#)

[12 Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví](#)

[13 Pravidla vzájemných vztahů zákonných zástupců s pedagogickými pracovníky a jejich vzájemná spolupráce](#)

[14 Evaluace v ŠD](#)

1 Identifikační údaje

Adresa:	Purkyňova 2025/8, 415 01, Teplice
Místo vzdělávání:	Krušnohorská 39, 403 39, Chlumeč
IČO:	06 922 643
IZO:	181 096 081 -základní škola
IZO:	181 106 230 - školní družina
REDIZO:	691 012 148
Ředitelka školy:	Mgr. Bc. Ivana Kopřivová
Kontakty:	telefon: +420 774 482 625 e-mail: info@skolamolekula.cz webové stránky: skolamolekula.cz
Zřizovatel:	Svobodná Kopřiva, z. s. Purkyňova 2025/8, 415 01, Teplice
Předseda spolku:	Mgr. Bc. Josef Kopřiva
Kontakt:	telefon: +420 774 205 886 email: josef.kopriva@seznam.cz

Základní verze dokumentu „Molekula živě“ nabývá platnosti dne 2. 9. 2019.

Verze platná od 1. 9. 2023 nabývá platnosti 1. 9. 2023.

Schváleno pedagogickou radou dne 30.8.2023.

Projednáno školskou radou dne 4. 9. 2023.

V Teplicích 1. 9. 2023

Mgr. Bc. Ivana Kopřivová
ředitelka školy

2 Charakteristika ŠD

ŠD poskytuje zájmové vzdělávání v souladu s § 111 a § 118 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a na základě vyhlášky č. 74/2205 Sb., o zájmovém vzdělávání.

Školní družina slouží především k odpočinku a rekreaci účastníků ŠD – žáků školy. Nejedná se o pokračování školního vyučování, ale o souhrn volnočasových a mimoškolních aktivit pro žáky školy. Kapacita školní družiny je 70 žáků a je součástí základní školy Molekula. Je určena pro žáky 0. - V. třídy.

Družina se nachází v nově zrekonstruované školní budově v Chlumci, kde je škola v nájmu. ŠD má tři oddělení a ke své činnosti využívá prostory školní družiny, ke sportovní a rekreační činnosti je využíváno městské hřiště a okolí školy.

Orientujeme se na dítě s respektem na jeho individuální potřeby. Součástí vize a vzdělávacích cílů školy a ŠD je partnerská komunikace mezi dítětem, pedagogy a rodiči. Aktivujeme pozitivní vnitřní motivaci, svobodu v samostatném myšlení a rozhodování, nasloucháme dětem, chováme se k dětem vstřícně a spravedlivě. Naším cílem je přátelkost a vzájemná spolupráce.

3 Konkrétní cíle vzdělávání

Hlavními cíli ŠD je podpora zdravého a harmonického vývoje žáka s přihlédnutím k jeho individuálním schopnostem. Rozvíjíme tvořivost, kreativitu a spolupráci, vytváříme prostor, kde se dítě svobodně vyjadřuje a seberealizuje. Smysluplně vyplňujeme volný čas.

Cílem výchovné práce je to, abychom napomohli žákům se zapojit do společnosti a spoluvytvářet kladný vztah k okolí. Cílem je také osvojit si normy, hodnoty a naučit se nezbytným dovednostem a znalostem.

4 Délka a časový plán vzdělávání

ŠVP je sestaven pro žáky I. stupně základní školy a je navázán na vize a cíle základní školy Molekula. Plán činností se stanovuje individuálně pro jednotlivá období vzhledem k proměnlivé organizační struktuře ŠD, kroužků a jiných organizačních celků. Výhodou individuálního uspořádání činností je operativnost a možnost kreativně reagovat, propojovat či přesouvat témata na měnící se podmínky.

Zájmové vzdělávání ve ŠD je poskytováno po dobu 10 měsíců, tedy po dobu trvání školního roku (září až červen), a to každý pracovní den v době školního vyučování. Po dobu podzimních, zimních nebo jarních prázdnin, se činnost ŠD přerušuje.

Provozní doba ŠD

Odpolední provoz po - pá: 7:00 - 8:30 a 12:35 hod – 17:00 hod

Denní činnost v družině zahrnuje: úvodní kruh a plánování, společné aktivity, reflexi, volnou hru. Reflektuje přírodní cykly 4 ročních období a s nimi spojení tradi

Základní týdenní složení programu:

Pondělí – rukodělné, výtvarné a řemeslné činnosti

Úterý – zájmové činnosti

Středa – venkovní aktivity

Čtvrtek – sportovní, pohybové aktivity

Pátek - hry a úklid

5 Formy vzdělávání

ŠD umožňuje účastníkům odpočinkové činnosti, přípravu na vyučování, a vytváří prostor pro zájmové vzdělávání, které naplňuje skrz:

- a. příležitostnou výchovnou, vzdělávací, zájmovou a tematickou rekreační činnost,
- b. pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost,
- c. využitím otevřené nabídky spontánní činnost.

6 Obsah vzdělávání

ŠD je součástí vize a cílů základní školy Molekula s podporou inovativního a alternativního vzdělávání se zaměřením na zdravý a harmonický rozvoj osobnosti žáka a s přihlédnutím na jeho individuální schopnosti. Obecně je činnost školní družiny směřována na smysluplné využití volného času se širokou nabídkou různorodých aktivit včetně volné hry, která je vnímána jako podstatná součást vývoje dětí.

Obsah ročního plánu vzdělávání reflektuje 4 roční období, svátky a tradice.

Každý den v týdenním cyklu je zaměřen na jednu činnost.

A. Vlastní aktivita dětí: Den vytváří prostor pro spontánní aktivity dětí a volnou hru. Rozvíjí osobnost dítěte, umožňují dětem seberealizaci a rozvoj kreativity.

B. Sportovní činnosti a hry: Smyslem tohoto dne je seznamovat žáky s různými možnostmi aktivního trávení volného času (tradiční a netradiční hry a sportovní činnosti), podporovat vnímání sportu a her, jako prostředku k aktivnímu odpočinku a péče o své tělo a zdraví. Prostřednictvím her a zážitkové pedagogiky řešit aktuální potřeby skupiny žáků.

C. Péče o prostředí školy (řemeslné a rukodělné činnosti): Žáci přebírají odpovědnost za prostředí, ve kterém žijí. Mají možnost toto prostředí přímo ovlivňovat a měnit. Péče o květiny, péče o chovaná zvířata, údržba a opravy pomůcek a prostor školy.

D. Naše zájmy: Cílem je vytvořit prostor pro sdílení zájmových činností mezi žáky, pracovníky školy a rodiči vzájemně. Zároveň se jedná o prostor setkávání rodičů, žáků a pracovníků školy. Během školního roku se žáci se seznámí s širokou škálou zájmových činností, které rozvíjí osobnost dítěte, umožňují dětem seberealizaci, ale i další poznávání a rozvoj pohybových dovedností (sportovní činnosti). Rozvíjení estetických dovedností (výtvarné a rukodělné činnosti), dramatických a hudebních dovedností.

E. Úklid: Žáci se podílí na úklidových činnostech ve škole (vysávání, zametání a vytírání podlahových ploch, mytí nádobí, utírání prachu, úklid pomůcek apod.).

6. 1 Vzdělávací oblasti

Člověk a jeho svět

Rozvíjení poznatků, dovedností a prvotních zkušeností účastníků získaných ve výchově a v rodině a v předškolním vzdělávání; při činnosti školní družiny upřednostňovat vlastní prožitek účastníků; vlastní prožitek účastníků propojovat s reálnými životními situacemi a působením družiny; vytváření nových situací; nacházení místa mezi vrstevníky; vytváření pracovních a režimových návyků;

Oblast „Člověk a jeho svět“ se dělí do 5 tematických okruhů:

- 1) Místo, kde žijeme
- 2) Lidé kolem nás
- 3) Lidé a čas
- 4) Rozmanitosti přírody
- 5) Člověk a jeho zdraví

Tabulky obsahu vzdělávání v ŠD – pravidelná činnost

OBDOBÍ	CÍLE	VÝSTUPY	AKTIVITY
Podzim: září, říjen, listopad	<ul style="list-style-type: none"> • Společně sestavit pravidla chování v ŠD • seznámit účastníky s řádem ŠD • vést účastníky k bezpečnému chování • seznámit účastníky s prostředím ŠD, školní jídelny, ZŠ • naučit účastníky komunikovat formou rozhovoru • vytvářet kladný vztah k přírodě <ul style="list-style-type: none"> • vést účastníky k hygienickým návykům a základům stolování • poznat přírodní materiály • předat účastníkům zásady společenského chování (pozdravit, poděkovat, poprosit, vyřídit vzkaz) • navodit příjemnou atmosféru 	<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže respektovat pravidla • chová se bezpečně a ohleduplně • zná a respektuje řád ŠD • zná školní prostředí • umí komunikovat • zvládá hygienické návyky a základy stolování • chová se fair play • dodržuje pravidla při sportovních hrách • rozvíjí kreativitu • chápe a dodržuje zásady společenského chování • ví, kde hledat pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • Seznamovací hry • psychosociální hry • stolní hry • pohybové hry • míčové hry • kreativní hry • vycházky do lesa • pozorování podzimní přírody • výrobky z přírodních materiálů • kresba, malba - podzimní tematika • hudebně pohybové hry
Zima: prosinec, leden, únor	<ul style="list-style-type: none"> • upevnit tradice • posilovat vztahy založené na důvěře a pocitu vzájemné sounáležitosti • učit účastníky vyrábět vánoční přání a dárky • upevňovat vztahy ke starší generaci • rozvíjet fantazii, představivost a estetické cítění • rozvíjet sociální cítění • rozvíjet kladný vztah k přírodě • rozvíjet smyslové vnímání a prostorové cítění • vnímat obsah čteného textu • rozvíjet logické myšlení 	<ul style="list-style-type: none"> • umí zazpívat koledu • dokáže vyrobit vánoční přání a dárek • umí dělat radost druhým • zná vánoční tradice • projevuje sociální cítění • postaví stavbu ze sněhu • pracuje s bezpečně nůžkami a lepidlem • dokáže respektovat individualitu druhých • umí vyjádřit své myšlenky, názory, pocity • nenechá se odradit nezdarem • rozumí přečtenému textu • používá logické myšlení • zvládá písemný projev 	<ul style="list-style-type: none"> • výroba vánočních přání • výroba dárků • nácvik vánočních koled • výroba dárků a přání • vánoční besídka • krmení zvířete (krmelec, krmítko) • pozorování zimní přírody • hry na sněhu (stavby, hod koulí, • malba, kresba - zimní tematika • sociální hry • hrací odpoledne - hry k rozvoji logického myšlení a znalostí

<p>Jaro: březen duben, květen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • naučit účastníky pojmenovat členy rodiny, pochopit rodinné vztahy • poznávat okolí bydliště a školy • pozorovat proměny přírody na jaře • určovat první jarní květiny • pojmenovat zvířata a jejich mláďata • poznávat velikonoční tradice • rozvíjet fantazii, představivost a estetické cítění • rozvíjet manuální zručnost • naučit účastníky třídít odpad a chovat se ohleduplně k životnímu prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • zná členy své rodiny, bydliště • zná rizika komunikace s cizími lidmi • orientuje se v okolí bydliště a školy • dokáže navázat kontakt s okolním světem • chápe proměny přírody na jaře • zná velikonoční tradice • zvládne vytvořit výrobek s velikonoční tematikou • dokončí započatou práci • umí prezentovat svoji práci • umí hospodařit s materiálem • dokáže udržovat pořádek na pracovním místě i ve svých věcech • raduje se ze své práce • umí třídít odpad 	<ul style="list-style-type: none"> • vycházky do okolí a přírody • sociálně psychologické hry • výrobky z různých druhů materiálů a papíru • výtvarná soutěž • Den Země - úklid okolí • společenské hry • Den matek - výroba přání, rozhovory o maminkách • malba a kresba maminky, jarní témata • pohybové hry • míčové hry
<p>Léto: červen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poznávat dopravní značky a základní pravidla silničního provozu • rozvíjet u účastníků samostatnost • zhodnotit dovednosti účastníků • rozvíjet všeobecné znalosti účastníků • naučit účastníky pečovat o své zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • zná některé dopravní značky a pravidla silničního provozu • nenechá se odradit nezdarem • je samostatný • zvládá práci ve skupině • přijímá a dodržuje dohodnutá pravidla • rozpozná nevhodné a rizikové chování, uvědomuje si následky 	<ul style="list-style-type: none"> • Den dětí - celodružinové soutěže, program pro děti • výlet • malování dopravních značek • vědomostní kvíz • pohybové a míčové hry • vycházky

6. 2 Průřezová témata

- osobnostní a sociální výchova,
- výchova demokratického občana,
- etická výchova
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova,
- environmentální výchova,
- mediální výchova.

6. 3 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- poznat smysl a cíl učení,
- umět propojovat souvislosti ze získaných vědomostí,
- získávat vědomosti a dovednosti pomocí praktických činností, např. pobytem v přírodě, běžnou údržbou budovy školy apod.

Kompetence k řešení problémů

- práce s chybou jako neoddelitelnou součástí vzdělávacího procesu, která přináší nový pohled na řešení problému a především získání důležité zkušenosti,
- snažit se problémy řešit sám nebo ve spolupráci,
- přemýšlet kriticky.

Kompetence komunikativní

- otevřeně komunikovat, vyjadřovat své myšlenky a zapojovat se do diskuze - pedagog je chápán jako průvodce na cestě poznání,
- naslouchat druhým a umět vyjadřovat své pocity řečí, gestem, mimikou.

Kompetence sociální a personální

- přijmout a nést zodpovědnost za vlastní rozhodnutí ve vzdělávání,
- být zodpovědný za své chování,
- vzájemně respektovat zájmy druhých, projevovat ohleduplnost,
- rozpoznat nespravedlnost a agresivitu,
- zodpovědnost a sounáležitost při činnostech důležitých pro chod ŠD.

Kompetence občanské

- uvědomovat si svá práva a povinnosti,
- chovat se zodpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí,
- chápat ekologické souvislosti a zapojovat se do veřejně prospěšných aktivit,
- sounáležitost s životem školy při budování širší komunity.

Kompetence pracovní a k trávení volného času

- umět si vybrat smysluplné trávení času,
- rozvíjet své zájmy ve skupinách i individuálních činnostech,
- používat bezpečné materiály, nástroje a vybavení

7 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními potřebami a podmínky pro vzdělávání žáků nadaných

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných se na škole a ve školní družině realizuje zpravidla formou individuální integrace v běžných třídách a skupinách. Škola se opírá o doporučení a spolupráci pedagogicko- psychologickou poradnou nebo speciálně pedagogickým centrem či praktickým lékařem pro děti a dorost. Důležitá je spolupráce vychovatel/ky s rodiči žáka, s třídním učitelem, vedením školy

Maximální individuální péče v úzké spolupráci je zejména s třídními učiteli a s asistenty pedagoga. Respektujeme zvláštnosti a přizpůsobujeme činnosti možnostem či omezením daného žáka.

U žáků s mimořádným nadáním také respektujeme jeho potřeby a snažíme se o individuální rozvíjení jeho vloh.

8 Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Žáci jsou přijímáni do ŠD na základě žádosti rodičů (vyplněná přihláška do školní družiny). Žáci jsou přijímáni k docházce do ŠD na jeden školní rok.

Kritéria přijetí:

1. ŠD se naplňuje do počtu 70 žáků.
2. Žáci nižších ročníků a žáci dojíždějící ze vzdálenějších lokalit mají přednost před žáky vyšších ročníků a těmi, co bydlí v dosahu školy. Ukončení vzdělávání v ŠD může být na základě písemné žádosti rodičů. V případě soustavného porušování vnitřního řádu ŠD je ředitel oprávněn žáka z ŠD vyloučit.

9 Popis materiálních podmínek

Naše školní družina má 3 oddělení, oddělení jsou vybavena odpovídajícím nábytkem. Ke svým potřebám využívá venkovního prostředí, prostory školy/třídy a školní družiny.

Děti mají možnost využívat v ŠD stolní a deskové hry, počítače, knihy, časopisy, didaktické pomůcky, hudební nástroje, sportovní materiál. Vybavení a materiální podmínky jsou dostatečné ke zralému vývoji dětí. Materiální zabezpečení pro pracovní technickou a výtvarnou činnost dětí je dostatečné a děti toho využívají pro samostatnou činnost. V určené době je uskutečňován každodenní pohyb venku za jakéhokoliv počasí.

10 Popis personálních podmínek

Provoz družiny je zajištěn pedagogickými pracovníky, kteří mají odborné vzdělání. Personálně je činnost družiny zajištěna plně kvalifikovanou vedoucí vychovatelkou a dalšími pedagogickými pracovníky školy. Kroužky, které jsou součástí programu ŠD, zajišťují někteří pedagogové nebo externí pracovníci.

11 Popis ekonomických podmínek

Školní družina je školské zařízení, která je součástí Základní školy Molekula. Za činnost ŠD je vybírán jednorázový roční poplatek ve výši 1500,- (150 Kč/měsíc). Za tento poplatek se pořizují především potřeby výtvarného charakteru, deskové hry, hračky, stavebnice a další potřebné vybavení školní družiny

12 Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Bezpečnost, ochranu a zdraví dětí v ŠD zajišťuje vychovatelka od jeho příchodu až do jeho odchodu. Žáci jsou vždy poučeni o bezpečnosti práce, jednání a chování v souladu s vlastní odpovědností a spouzdohodováním o jednotlivých činnostech, včetně ochrany zdraví a používání bezpečných pomůcek. Ostatní podmínky jsou zařazeny ve vnitřním řádu ŠD.

Všichni účastníci jsou na začátku každého školního roku seznámeni s Vnitřním řádem ŠD a ŠK a s pravidly BOZP a PO. V případě potřeby jsou opětovně poučeny o bezpečném chování i v průběhu jednotlivých činností. Nekázeň a porušování Školního řádu a Vnitřního řádu ŠD řeší vychovatelka s třídními učiteli a rodiči, popřípadě v závažnějších případech i s ředitelem školy

Vytváření bezpečného prostředí a prevence úrazů

1. Vytváření bezpečného prostředí soustavou prací na mezilidských vztazích - společné vytváření a dodržování pravidel, dodržování pravidel mezilidské komunikace ve styku s veřejností.
2. Žáci jsou seznamováni se základy poskytnutí první pomoci.

3. Žáci jsou cíleně vedeni k dodržování pravidel silničního provozu (seznámení s dopravním značením, se správným chováním účastníka silničního provozu - chodce a cyklisty)
4. Žáci jsou vedeni k dodržování bezpečnosti při práci a činnosti s materiálem, nástroji a spotřebiči (nůžky, nože, tavná pistole).

13 Pravidla vzájemných vztahů zákonných zástupců s pedagogickými pracovníky a jejich vzájemná spolupráce

Vychovatelka je v kontaktu s třídní učitelkou a zákonnými zástupci. Úzce s nimi spolupracuje. Začátkem školního roku na schůzce se zákonnými zástupci vychovatelka informuje zákonné zástupce o organizaci družiny, seznámí je s nabídkou zájmového vzdělávání a vnitřním režimem oddělení. Seznámí je prokazatelně s vnitřním řádem školní družiny.

Soukromý život rodiny je ze strany pedagogických pracovníků respektován. Školní družina ochraňuje osobní údaje členů rodiny žáků. Zákonní zástupci žáka mají právo na včasné, výstižné a srozumitelné informace o chování svého dítěte ve školní družině. Zákonní zástupci žáka mají právo podílet se na činnosti školní družiny

14 Evaluace v ŠD

Sebevyjádření a sebereflexe v komunitním kruhu (děti). Zprávy na webových stránkách, emailová komunikace, konzultace (rodiče, děti). Fotodokumentace na webových stránkách (rodiče a děti). Společné měsíční porady v rámci ZŠ (pedagogové).

Přílohy:

- Vnitřní řád ŠD